

Отримано: 14 січня 2020 року

Прорецензовано: 23 січня 2020 року

Прийнято до друку: 29 січня 2020 року

e-mail: maryanna.zh@gmail.com

DOI: 10.25264/2519-2558-2020-9(77)-98-101

Журавель М. М. Інтертекстеми англійськомовного походження в українських мережевих текстах. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»: серія «Філологія»*. Острог: Вид-во НаУОА, 2020. Вип. 9(77). С. 98–101.

УДК: 81.33

*Журавель Мар'яна Мирославівна,
Національний університет «Львівська політехніка»***ІНТЕРТЕКСТЕМИ АНГЛІЙСЬКОМОВНОГО ПОХОДЖЕННЯ
В УКРАЇНСЬКИХ МЕРЕЖЕВИХ ТЕКСТАХ**

Статтю присвячено аналізу особливостей вживання інтертекстем англійськомовного походження в текстах у мережі інтернет. Розглянуто підходи до основних понять інтернет-лінгвістики, як-от: інтертекстуальність, інтертекстема, інтернет-комунікація, інтернет-лінгвістика, інтернет-жанр. Фактологічну базу дослідження, яка налічує 70 різних інтертекстем, створено за допомогою системи контент-аналізу Alphateka. Зроблено висновки про те, що найчастіше користувачі інтернету вдаються до цитування в тому випадку, коли немає українського відповідника або він їм невідомий; інтертекстеми трапляються в українських текстах в інтернеті як мовою оригіналу, так й у перекладі; автори та дописувачі можуть використовувати транслітеровані одиниці, які здебільшого надають текстові іронічного чи гумористичного відтінку, посилюють його емоційність. Виявлено поодинокий приклад приписування авторства вислову іншій особі. Перспективою подальших досліджень є виявлення й аналіз трансформації інтертекстем в інтернет-текстах.

Ключові слова: інтертекстуальність, інтертекстема, інтернет-комунікація, інтернет-лінгвістика, інтернет-жанр.

*Maryana M. Zhuravel,
Lviv Polytechnic National University***INTERTEXTEMES OF ENGLISH LANGUAGE ORIGIN IN UKRAINIAN INTERNET TEXTS**

The article is devoted to the analysis of the peculiarities of English language origin intertextemes use in Internet texts. Today, the intertextuality of Internet texts and genres has not been sufficiently researched. Approaches to the basic concepts of Internet linguistics, such as intertextuality, intertexteme, Internet communication, Internet linguistics and Internet genre are considered. A factual base of research that numbers 70 different intertextemes was created by means of the Alphateka content analysis system. Lingual material is analyzed by the most frequent markers of intertextuality (as they say in England; as they say in America; as English say; as Americans say; as the American... says; as the American... said; as British say; as they say in English etc.) and their components, by authorship (R. Emerson, W. Churchill, L. Button, E. Hemingway, M. Thatcher, M. Monroe etc.), by the type of intertextemes (phraseologism, aphorism etc.) and by input method in the text (they are conveyed in the original language, translated and transliterated). According to preliminary data, the most frequent intertexteme used in Internet texts is the statement to make someone's day. It is concluded that Internet users mostly resort to citation when there is no Ukrainian equivalent or it is unknown to them; intertextemes occur in Ukrainian Internet texts both in the original language and in translation; authors and contributors can use transliterated units, which mostly give the text an ironic or humorous tone and enhance its emotionality. A single example of attributing authorship of an expression to another person has been revealed. The prospect of further researches is to identify and analyze the intertextemes transformations in Internet texts.

Key words: intertextuality, intertexteme, Internet communication, Internet linguistics, Internet genre.

Проблеми інтертекстуальності тривалий час перебувають у полі зору іноземних дослідників. У межах культурологічного підходу працювали Р. Барт [4], М. Грессе [11], Ж. Дерріда [15], Ю. Кристева [37], у межах формального – Р.-А. де Богранд [5], І. Гальперін [7], В. Дресслер [16], Г. Лушникова [26]. Дискурсивний підхід використовували В. Красних [20], О. Кубрякова [21], О. Ревзіна [29], І. Смирнов [32] та ін. Інтертекстуальність є однією з категорій, які привертають увагу багатьох сучасних дослідників (праці В. Чернявської [33], Ю. Лотмана [24], Н. Фатєєвої [34], І. Арнольд [2], Н. Олізько [28] та ін.).

Інтертекстуальності українського інтернет-дискурсу присвячено розвідки А. Гурдуза [13]; О. Васіної [6]; І. Лепетюк [23]; О. Дарморіз [14]; О. Левченко [22]; І. Сахарук [30] та інших. Однак специфіку інтертекстуальності текстів та дописів в інтернеті, зокрема в його українському сегменті, проаналізовано ще недостатньо, що зумовлює актуальність цієї праці.

Мета статті – проаналізувати інтертекстеми англійськомовного походження в українському сегменті інтернету. **Об'єкт дослідження** – інтертекстеми, що мають своїм джерелом англійськомовні тексти. **Предмет дослідження** – особливості вживання таких інтертекстем в українських інтернет-текстах. **Завдання дослідження** – сформувати фактологічну базу, виявити типові способи введення інтертекстем у текст, з'ясувати функції інтертекстем у тексті.

Під інтертекстуальністю, услід за О. О. Баженовою, розуміємо «текстову категорію, що відображає співвіднесеність одного тексту з іншими, діалогічну взаємодію текстів у процесі їхнього функціонування й забезпечує прирощення смислу твору» [18, с. 104]. Інтертекстуальність відіграє особливу роль в інтернет-комунікації. Інтернет-середовище та сучасні комп'ютерні технології створюють унікальні можливості для розвитку різних форм текстуальності та інтертекстуальності. На думку С. В. Грязнової, інтернет-комунікація – «це єдність чотирьох процесів: у ньому створюється нова реальність, яка відображає об'єктивну дійсність, висловлює суб'єктивно-особистісний світ і передає своє духовний зміст всім учасникам» [12].

Виникнення Інтернету, а також комп'ютерно-опосередкованої комунікації спричинило появу в Інтернеті «своїї» мови. Її функціонування у просторі інтернет-комунікацій – це об'єкт дослідження нового напрямку в мовознавстві – інтернет-лінгвістики [9]. Л. Ф. Компанцева розуміє інтернет-лінгвістику як «поліпарадигмальну дисципліну, що вивчає типологічні особливості всіх рівнів інтернет-комунікації (функціонально-системного, дискурсивного, когнітивного, соціолінгвістичного і лінгвогендерологічного)» [19, с. 26]. На її думку, причина появи інтернет-лінгвістики є унікальною, бо зумовлена

виникненням нового комунікативного середовища, нової реальності (чи віртуальності), що ніколи раніше не існувала [19, с. 25]. О. І. Горошко вважає, що основна мета інтернет-лінгвістики – це опис та пояснення особливостей функціонування мови в інтернеті із врахуванням складної взаємодії деякої відкритої множини факторів при початковій залученості людини в соціально-культурний контекст взаємодії в мережі. За словами дослідника, об'єктом дослідження інтернет-лінгвістики є електронна комунікація, а саме комунікативна взаємодія в глобальній комп'ютерній мережі інтернет, а предметом досліджень є лінгвістичні релевантні особливості електронної комунікації на різних мовних рівнях: морфологічному, лексичному, синтаксичному, текстовому, комунікативному та ін. [9]. Інтернет-лінгвістика стрімко розвивається. Сьогодні виокремлюють низку напрямків досліджень в інтернет-лінгвістиці: інтернет-синтаксис, інтернет-семантика, інтернет-морфологія, аналіз інтернет-дискурсу, способів передачі (фонологічний, графологічний, мультимедійний), психолінгвістичний і соціолінгвістичний напрямки [3].

Сьогодні Інтернет є одним із найактивніших засобів міжособистісної комунікації. Проблеми класифікування жанрів інтернету висвітлено в низці праць (О. Лутовинова [25]; Е. Горошко [8]; Т. Алтухова [1]; Л. Щипицина [35]; Е. Северина [31]; Л. Капаназе [17] та ін.). Як стверджує О. І. Горошко, «комунікативний простір Інтернету став своєрідним жанроподжувальним середовищем, яке сприяє <...> виникненню нових жанрів, властивих тільки цьому інформаційному середовищу» [8, с. 117]. Під Інтернет-жанром, услід за Л. Ю. Щипициною, ми розуміємо «модель соціокультурної діяльності у сфері комп'ютерно-опосередкованої комунікації, що реалізується за допомогою стійких типів текстів, які відрізняються за медійними, прагматичними й лінгвістичними характеристиками» [35]. Серед низки жанрів інтернету виокремлюємо й допис. С. О. Нерян визначає допис як «мовленнєвий жанр мережевого спілкування» [27, с. 67].

Фактологічну базу дослідження сформовано за допомогою системи контент-аналізу Alphateka [36]. Система здійснює аналіз новинних сайтів, соціальних мереж тощо (хронологічні рамки цього дослідження охоплюють період від вересня до грудня 2018 року). Виокремлено низку маркерів інтертекстуальності: *як кажуть в Англії*; *як кажуть в Америці*; *як кажуть англійці*; *як говорять англійці*; *як кажуть американці*; *як каже американський/американська*; *як казав/казав американський/американська*; *як кажуть британці*; *як кажуть в англійській мові*. Фактологічна база дослідження налічує 70 різних одиниць, яким властива різна частотність вживання в інтернет-текстах. Аналіз інтертекстем відбувався за певними параметрами: маркер інтертекстуальності; походження інтертекстеми; її авторство; мову, якою подано інтертекстем у тексті чи дописі; жанрова належність тексту, у якому її вжито; тип інтертекстеми; спосіб її введення в текст тощо.

Як показує досліджений матеріал, найчастотнішим маркером інтертекстуальності є *як кажуть* (50%) (*Успіхів нашим хлопцям у всьому – особливо у бойовій підготовці, бо як кажуть в Америці: «Пінта поту зберігає галон крові»*) (ілюстративний матеріал вилучено з інтернету (ІМ)). Дещо рідше трапляється маркер *як казав* (23%) (*Ну й на злобу дня, як казав мій бувший чоловік: «З такими друзями, й ворогів не треба!»*) (ІМ), нечасто вживаються маркери *як говорив* (7%) (*У підсумку так і сталося, як говорив Блекстон: зовсім не закони стали причиною зникнення дуелей – а зміни в суспільстві і моралі*) (ІМ), *як каже* (6%) (*Зараз пишуть всі кому не лінь, і найчастіше це (як каже Кінг) ліниве письмо*) (ІМ), *як говорять* (4%) (*Бо, як говорять англійці, те, чого ти не навчався у часи миру, не спрацює в часи війни*) (ІМ), *як казала* (3%) (*Як казала чудова Мерилін Монро: «з чоловіком має бути добре, погано жити я і сама зможу»*) (ІМ), *як говорить* (3%) (*Як говорить відоме прислів'я: «Не відкладай на завтра те, що можеш зробити сьогодні»*) (ІМ), *як говорила* (1%) (*Референдуми підтримують політичний плюралізм. Як говорила Маргарет Тетчер, вони є улюбленим методом демагогів і диктаторів*) (ІМ) і *як сказав* (1%) (*Як сказав американський мислитель Ральф Уолдо Емерсон, довіра до самого себе – головний секрет успіху*) (ІМ).

Здебільшого в інтернет-текстах цитують чоловіків. Компонентами маркерів інтертекстуальності є прізвища таких представників американської та англійської культури: **Ральф Волдо Емерсон** (*Як сказав американський мислитель Ральф Уолдо Емерсон, довіра до самого себе – головний секрет успіху*), **Вінстон Черчилль** (*Як казав мій улюблений пан Черчилль: кожен успіх – це не крапка, кожна поразка – не кінець*), **Луї Баттон** (*Адже як казав свого часу американський дослідник Луї Баттон: Одне з двох: або людина зробить, щоби було менше диму, або дим зробить, щоби було менше людей*), **Ернест Хемінгуей** (*Як казав старий Хем: «Людину можна вбити, але не можна перемогти»*), **Жак Фреско** (*Як говорив Жак Фреско: «Депресія приходить тоді, коли твої очікування не виправдовуються»*), **Семюел Бекет** (*Як казав Семюел Бекет, «коли по вуха в лайні, не залишається нічого іншого, як співати»*), **Генрі Кіссинджер** (*Знання і досвід він використовував у «човниковій дипломатії», як казав Кіссинджер*) тощо. Автори дописів цитують серед авторок лише **Маргарет Тетчер** (*А як казала Маргарет Тетчер, «ніяких державних коштів не існує, насправді все це гроші платників податків»*) та **Мерилін Монро** (*Як казала чудова Мерилін Монро: «з чоловіком має бути добре, погано жити я і сама зможу»*), що ілюструє виразну гендерну асиметрію. Натрапляємо також на приписування вислову тому чи іншому діячеві, зокрема, **Баракові Обамі** (*...тому що, як говорив колись Обама: «Путін не зовсім придурок»*). Останній приклад ілюструє дві маніпулятивні тактики: покликання на авторитети і приписування авторства.

Низка англійських висловів не має в українському фразеологічному фонді відповідників із аналогічною образністю чи семантикою. Наприклад, *«Просто, як кажуть англійці, в кожній дороги своя калюжа»* (переклад англійського прислів'я *«Every path has its puddle»* [41, р. 99]); *«Як кажуть англійці: «An apple a day keeps doctor away»* («Одне яблуко в день – і лікар не потрібен»)» (англійське прислів'я *«An apple a day keeps the doctor away»* [38, р. 10]); *«Як кажуть, – попереджений, значить, озброєний»* (англійське прислів'я *«Forewarned, forearmed»* [41, р. 112], яке сягає лат. *Praemonitus, praemunitus*, але у свідомості носіїв мови не асоціюється з латиною чи англосаксонським мовнокультурним простором, за даними пошуковика Google його вжито в 177 українських текстах, здебільшого без жодного маркера інтертекстуальності); *«Але що робити з цим – як кажуть американці, під цей камінь не всі наважуються заглянути»* (переклад фразеологізму *«To leave no stone unturned»* [40, р. 278]); *«Як кажуть британці, when there's a will, there's a way (було б бажання, а шлях знайдеться)»* (англійський фразеологізм *«Where there's a will there's a way»* [40, р. 313]); *«...Треба сприймати з часткою скепсису. Або, як кажуть англійці, «з дрібкою солі»* (англійський фразеологізм *«To take something with a «grain of salt» or «pinch of salt»»* [40, р. 252]); *«Досягають успіху ті, як то кажуть американці, «в кого попа приклеєна до стільця»* (англійський фразеоло-

¹ В ілюстративному матеріалі зберігаємо оригінальну орфографію та пунктуацію.

гізм «(to get/put) bums on seats» [40, р. 41]); «...Як то кажуть, «зробили наш день»» (англійський фразеологізм «To take someone's day» [40, р. 181]) (треба зауважити, що вислів українською *зробити чийсь день* переважно вжито без маркерів інтертекстуальності; за попередніми підрахунками він є найчастотнішою інтертекстемою серед обстежених); «Вона була більш мовчазною, але коли починала говорити – я перетворювалась на вухо, як говорять англійці» (англійський фразеологізм «To turn (something) on its ear» [39]); «Щоб був один ключ, чи, як кажуть в англійській мові, «срібна куля», то такого не існує» (англійський розмовний вислів «silver bullet» [42, р. 371]) тощо.

Аналіз фактологічного матеріалу засвідчує, що найчастіше інтертекстеми англійського походження вживають у текстах мережі Інтернет у **перекладі** (69%) (*Як кажуть в Англії «Справедливість понад усе»; Як казав Ейнштейн: успіх – це 99% праці та 1% – це удача; Як казав англійський філософ і соціолог Герберт Спенсер: «Розумна людина завжди повинна пам'ятати про те, що, будучи нащадком минулого, вона одночасно є батьком майбутнього»; Як казав Авраам Лінкольн «розділений будинок довго не простоятъ»; Слухайте радіо, бо як говорив легендарний американський діджей Джек Сміт: «Радіо – це справжній театр уяви тощо) та **мовою оригіналу** (21%) (...дало підстави для розмов про втручання президента Трампа в роботу правосуддя – *obstruction of justice*, як кажуть американці (дослівно – «перешкоджання правосуддю»); *То ж тут, як кажуть американці, nothing personal. Only business* (дослівно – «нічого особистого, тільки бізнес»); *Але, як кажуть американці, it takes two to tango* (дослівно – «для танго потрібні двоє»); *Потрібно цюсь touchable, як кажуть англійці, що можна помацати, відчутти* (дослівно – «відчутне»); *Як кажуть в англомовному світі, you cannot throw it away, because there is no «away»* (дослівно – «ви не можете це викинути, бо немає «геть»)» тощо). Цікаво, що вислів «нічого особистого, тільки бізнес» без маркера інтертекстуальності, за даними пошуковика Google, трапляється в українському сегменті інтернету (не лише в дописах, а й інших жанрах) 138 разів, а вислів «для танго потрібні двоє» – 134 рази. Це засвідчує той факт, що інтертекстема вже може не пов'язуватися з певною культурою, зі своїм джерелом. І лише незначну частину інтертекстем (9%) транслітеровано (*Інколи заповненість наших ресторанів залежала від погоди: якщо спека – тоді «бізі» (як кажуть американці), якщо злива – відповідно «слов»; Ноу коментс, як кажуть англійці; ... фінк діпер, як кажуть англійці...; Тому як кажуть американці: джаст гоу поки це не пізно).**

Отже, спостерігаємо в мережеві комунікації частотне використання інтертекстем (здебільшого це – маніпулятивна тактика покликання на авторитет). З іншого боку, репертуар інтертекстем англійськомовного походження свідчить, що найчастіше користувачі інтернету вдаються до цитування в тому випадку, коли в українському «цитатнику» немає відповідника або він їм невідомий. Такі одиниці трапляються в українських мережевих текстах як мовою оригіналу, так й у перекладі. Інтернет-мовленню властиві такі риси, як спонтанність, емоційність, дуже часто комунікація відбувається в реальному часі, тому користувачі можуть використовувати транслітеровані одиниці, які здебільшого надають текстові іронічного чи гумористичного відтінку, посилюють його емоційність. Окрім того, низка англійських інтертекстем уживається без маркерів інтертекстуальності, які вказують на походження одиниці.

Перспективою подальших досліджень є виявлення й аналіз трансформацій інтертекстем в інтернет-текстах.

Література:

1. Алтухова Т. Социальная компьютерная сеть «ВКонтакте»: жанровая характеристика. *Вестник Кемеровского государственного университета*. № 4–3. 2012. С. 21–25.
2. Арнольд И. Семантика. Стилистика. Интертекстуальность: сборник статей. Санкт-Петербург: Санкт-Петербургский государственный университет, 1999. 443 с.
3. Ахренова Н. Теоретические основы интернет лингвистики. *Филологические науки. Вопросы теории и практики*. № 10. 2013. С. 22–26.
4. Барт Р. От произведения к тексту. *Избранные работы: Семиотика. Поэтика*. Москва: Прогресс, 1989. С. 413–423.
5. Богранд Р.-А. Введение в лингвистику текста. Москва: Наука, 1981. 160 с.
6. Васіна О. Трансформація явища інтертекстуальності в Інтернет-новинах. *Вісник Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна*. №874: Серія: Соціальні комунікації. Вип. 1. Харків: Видавництво ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2009. С. 14–19.
7. Гальперин И. Текст как объект лингвистического исследования. Москва: Наука, 1981. 139 с.
8. Горощко Е. Интернет-жанр и функционирование языка в Интернете: попытка рефлексии. *Жанры речи. Вып. 6: Жанр и язык*. Саратов: Наука, 2009. С. 111–127.
9. Горощко Е. Лингвистика Интернета: формирование дисциплинарной парадигмы. *Жанры и типы текста в научном и медийном дискурсе*. Вып. 5. Орел: Каргуш, 2007. С. 223–237.
10. Горощко Е. Теоретический анализ интернет-жанров. *Жанры речи. Вып. 5 «Жанр и культура»*. Саратов: Наука, 2007. С. 370–389.
11. Грессе М. Интертекстуальность. Новосибирск: Краус и ко, 2009. 438 с.
12. Грязнова Е. Компьютерное общение как социальный феномен: автореф.... дис. канд. филос. наук. Нижний Новгород, 2001. 29 с.
13. Гурдуз А. Интертекстуальність і гіпертекст: проблеми теорії і практики. *Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колежіах*. № 4, 2007. С. 67–72.
14. Дарморіз О. Інтертекстуальність як риса інформаційної культури. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. Сер.: Філософія. Вип. 11, 2012. С. 82–90.
15. Деррида Ж. Структура, знак и игра в дискурсе гуманитарных наук. *Французская семиотика: от структурализма к постмодернизму* / Сост. Косиков Г.К. Москва.: Прогресс, 2000. С. 407–426.
16. Дресслер В. Синтаксис текста Текст. *Новое в зарубежной лингвистике. Вып. VIII. Лингвистика текста*. Москва: Прогресс, 1978. С. 111–137.
17. Капанадзе Л. Структура и тенденции развития электронных жанров. URL: <http://rus.lseptember.ru/2002/21/7.html>.
18. Кожина М. Стилистический энциклопедический словарь русского языка / Под ред. М. Н. Кожин; члены редколлегии: Е. А. Баженова, М. П. Котюрова, А. П. Сковородников. 2-е изд., испр. и доп. Москва Флинта: Наука, 2006. 696 с. Усачева О. Ю. К вопросу о жанрах Интернет-коммуникации. *Вестник МГОУ. Серия: Русская филология*. № 3, 2009. С. 62.
19. Компанцева Л. От классического языкознания – к Интернет-лингвистике. *Studia Linguistica: зб. наук. пр.* Вып. 4. Київ: ВПЦ «Київський університет», 2010. С. 24–30.
20. Красных В. От концепта к тексту и обратно. К вопросу о психолінгвистике текста. *Вестник Моск. ун-та*. Сер. 9. №1, 1998. С. 65.
21. Кубрякова Е. Типы языковых значений. Семантика производного слова. Москва: Наука, 1981. 200 с.

22. Левченко О. Інтертекстуальність українського дискурсу та способи її маркування. *Лінгвокультурологічний та лінгвокологічний підхід до вивчення одиниць мови і мовлення: Монографія*. Острого: Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2013. 284 с.
23. Лепетюк І. Жанрово-прагматичні особливості Інтернет- комунікації. *Проблеми семантики слова, речення та тексту*. Вип. 26, 2011. С. 195–201. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pssrtt_2011_26_26.
24. Лотман, Ю. Избранные статьи. В 3 т. Т. 1. Статьи по семиотике и типологии культуры. Таллинн: Александра, 1992. 479 с.
25. Лутовинова О. Лингвокультурологические характеристики виртуального дискурса: дисс. ... канд. филол. наук. Волгоград, 2009. 519 с.
26. Лушникова Г. Интертекстуальность художественного произведения. Кемерово: Изд-во КемГУ, 1995. 82 с.
27. Нерян С. Допис у соцмережі як мовленнєвий жанр інтернет-комунікації. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Лінгвістика»*. Вип. 34. Том 1. Херсон, 2018. С. 66–70.
28. Олизько Н. Интертекстуальность как системообразующая категория постмодернистского дискурса: на материале произведений Дж. Барта: автореф. дис.... канд. филол. наук. Челябинск, 2002.
29. Ревзина О. Лингвистические основы интертекстуальности. *Текст, интертекст, культура. Сборник докладов Международной научной конференции / Под ред. В. П. Григорьева, Н.А. Фатеевой*. Азбуковник Москва, 2001.
30. Сахарук І. Прецедентність як вияв інтертекстуальності в текстах українських друкованих ЗМІ. *Лінгвістика. Комунікація. Освіта: матеріали VI Всеукр. наук.-практ. конф.* Луганськ: Вид-во ЛДАКМ, 2013. С. 73–76.
31. Северина Е. Жанры коммуникации в интернет-среде. *Вестник МГЛУ*. № 15 (675), 2013. URL: <http://cyberleninka.ru/article/n/zhanry-kommunikatsii-v-internet-srede>.
32. Смирнов И. Порождение интертекста. Элементы интертекстуального анализа с примерами из творчества Б. Л. Пастернака. Санкт-Петербург: СПбГУ, 1995. 191 с.
33. Чернявская В. Лингвистика текста: Поликодовость, интертекстуальность, интердискурсивность. Учебное пособие. Москва: Книжный дом «Либроком», 2009. 248 с.
34. Фатеева Н. Интертекст в мире текстов. Контрапункт интертекстуальности. Москва: КомКнига, 2007.
35. Щипицина Л. Понятие жанра компьютерно-опосредованной коммуникации. *Вестник Поморского университета. Серия: Гуманитарные и социальные науки*. № 3. 2009. С. 72.
36. Alphateka. URL: <https://alphateka.com/>.
37. Kristeva Y. La Révolution du langage poétique. Paris: Éditions du Seuil, 1974.
38. Manser M. Dictionary Of Proverbs. New York: Facts on File. 2nd edition, 2007. 512 p.
39. Merriam-Webster Dictionary. URL: <https://www.merriam-webster.com/dictionary/>.
40. Siefiring J. Oxford Dictionary Of Idioms. Oxford: Oxford University Press. 2nd edition, 2004. 346 p.
41. Smith W. Oxford Dictionary Of English Proverbs. Oxford: Clarendon Press, 1949. 740 p.
42. Spears R. NTC's Dictionary of American Slang and Colloquial Expressions. New York: McGraw-Hill. 3rd Edition, 2000. 576 p.